

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **M. K.**
zastoupen JUDr. Karlou Návedlovou, advokátkou
sídlem Wolkerova 1140/2, 743 01 Bílovec

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2024, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Výše uvedeným napadeným rozhodnutím žalovaná částečně změnila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení z 15. 11. 2023, kterým byla snížena výše invalidního důchodu žalobce z druhého stupně na první stupeň, neboť žalobce je podle posudku posudkového lékaře OSSZ Karviná od 17. 10. 2023 invalidní v první stupni. Podle žalované však žalobce není invalidní od 17. 10. 2023, a proto žalobci invalidní důchod odňala. Žalovaná vyšla z posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPSZ“), který dospěl k odlišnému závěru než posudkový lékař OSSZ Karviná.

2. Žalobce s tímto nesouhlasil. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné z důvodu nesprávně posouzeného zdravotního stavu Institutem. Žalobcův zdravotní stav se nezlepšil, je stále v péči stejných lékařů, denně musí užívat léky od bolesti. Posudkoví lékaři vyšli pouze z lékařských zpráv, neprovedli osobní vyšetření. Oproti minulému posouzení pouze nebyly prováděny rehabilitace, to však pouze z důvodu vyčerpání limitů zdravotního pojištění.
3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala dosavadní průběh řízení a uvedla, že na svých argumentech zcela setrvává.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 24. 5. 2024 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav.
6. Žalobce utrpěl v roce 2008 zlomeninu hlezna vpravo. Po proběhlých rehabilitacích přetrvávala bolestivost, která vedla v roce 2020 k artroskopické operaci (24. 8. 2020). Tato nebyla úspěšná, neboť kloub byl stále bolestivý a oteklý. V roce 2023 proto byla provedena artrodéze (23. 2. 2022).
7. Posudkem OSSZ Karviná byl žalobce od 22. 6. 2022 uznán invalidním v II. stupni, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 50 %. Rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu byla artróza pravého hlezna a stav po jeho dézi. Podřazeno pod zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položka 13c vyhlášky č. 359/2009 Sb. (dále jen vyhláška). Platnost posudku byla stanovena do 31. 8. 2023.
8. Podle následujícího posudku OSSZ Karviná z 17. 10. 2023 došlo u žalobce ke zlepšení spočívající v dostatečné a uspokojivé stabilizaci zdravotního stavu a dostatečné adaptaci. Rozhodující příčina zdravotního stavu zůstala stejná, zdravotní stav byl podřazen pod kapitolu XV., odd. B, položku 13b vyhlášky, ale pokles pracovní schopnosti byl stanoven na 35 %. Posudkový lékař další změnu zdravotního stavu nepředpokládal. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná prvostupňovým rozhodnutím dne 15. 11. 2023 a žalobci od 20. 12. 2023 snížila výši invalidního důchodu na důchod prvního stupně
9. V námitkovém řízení byl žalobce posouzen IPZS dne 22. 2. 2024. Posuzující lékař dospěl k odlišnému posudkovému závěru než jeho oba předchůdci. Ti měli použít nesprávná posudková kritéria, když dézu hlezna, která má vlastní hodnotící položku 11. odd. B., kapitola XV. přílohy k vyhlášce, hodnotili podle posudkových kritérií pro stavy po zlomeninách dlouhých kostí dolních končetin, a to srovnáním jako těžké deformity stehna nebo bérce, čímž výrazně nadhodnotili funkční dopad rozhodující příčiny nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Toto hodnocení představovalo posudkový omyl. Žalobce tedy má pravdu, pokud tvrdí, že se jeho zdravotní stav nezlepšil, nicméně byl z důvodu posudkového omylu nadhodnocen. Nyní posudkový lékař posoudil žalobcovo postižení podle kapitoly XV., odd. B, položky 11 přílohy k vyhlášce, pro které stanovil pokles pracovní schopnosti 20 % s ohledem na omezení funkce dolní končetiny pro delší chůzi a stání a současně na adaptaci žalobce na postižení. To neodpovídá žádnému stupni

invalidity. Datum zániku invalidity bylo stanoveno na 17. 10. 2023.

10. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná nyní napadeným rozhodnutím.
11. Krajský soud vzhledem k námitkám žalobce ohledně nesprávně zjištěného skutkového stavu nechal zpracovat posudek posudkovou komisí MPSV v Ostravě. Posudková komise dne 13. 11. 2024 ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností ortopedie a tajemnice, dospěla ke shodným závěrům, jako posudkoví lékaři IPZS, a to včetně závěru o posudkovém omylu posudkového lékaře Karviná. Posudková komise vysvětlila, proč je nutno na zdravotní postižení žalobce aplikovat položku 11 nikoliv 13c, odd. B., kapitoly XV. přílohy k vyhlášce. Podle posudkové komise nelze postižení žalobce posuzovat jako srovnatelné s postižením po zlomeninách dolních končetin, tedy s těžkými deformitami stehna nebo bérce, s podstatným omezením funkce končetiny a celkovou pohyblivostí. Podle posudkové komise chybné zařazení postižení žalobci umožnilo adaptaci na postižení v dostatečné délce.
12. Žalobce v řízení předložil znalecký posudek MUDr. M. H., Ph. D. Znalec odpověděl na otázku, jaký byl zdravotní stav žalobce k 20. 6. 2024, tak, že pooperačně (míněna arthrodeze horního hlezenního kloubu dne 23. 3. 2022) došlo k částečné úlevě od bolesti, nicméně je limitován rozsah hybnosti kloubu na nulový stupeň. Byla zachována částečná pohyblivost dolního hlezenního kloubu a periferie malých kloubů nohy. Tak je žalobce omezen ve způsobu lokomoce, chůze, a to pouze s pomocí ortopedické hole. V porovnání se zdravou populací má žalobce výrazně sníženou schopnost vlastní lokomoce, sebeobsluhy, když v současné době dochází opět k progresi bolesti a nutnosti užívat dvě francouzské hole. Z hlediska prognózy znalec doporučil oproti totální endoprotéze jako vhodnější trvalé omezení zátěže za podmínek trvale indikovaného invalidního důchodu II. stupně.
13. S ohledem na závěry znalce nechal krajský soud vypracovat doplnění posudku posudkové komise, která ho podala dne 10. 7. 2025. Posudková komise na svém posudkovém závěru setrvala. Opětovně vysvětlila, proč předchozí posouzení žalobcova zdravotního stavu bylo posudkovým omylem a konstatovala, že ani závěry znalce ji nevedou ke změně posudkového závěru, když znalec z oboru traumatologie je schopen se vyjádřit k ortopedickému nálezu, léčbě a trvalým následkům úrazu, nikoliv však k dopadům dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na pracovní schopnost a posouzení invalidity, k čemuž nemá dostatečnou kompetenci.
14. Žalobce navrhl výsledek znalce z důvodu odstranění rozporů mezi jeho závěrem se závěry posudkové komise. Krajský soud tomuto návrhu nevyhověl. Mezi závěry znalce a posudkové komise totiž nejsou rozpory, které by bylo nutno odstranit. Znalec dospěl ke stejnému posouzení úrazu žalobce a jeho následné léčbě včetně trvalých následků, ze kterých vyšla posudková komise a které zjistila z lékařských zpráv ošetřujících lékařů. Posudková komise za rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu žalobce považovala stav po arthrodeze pravého hlezna. Což vede ke ztuhnutí pravého hlezenního kloubu, děza je zhojena, hlezno bez zarudnutí. Trvá omezení zatížitelnosti končetiny. V tomto není spor se závěry znaleckého posudku. Spor mezi žalobcem a žalovanou je o důsledcích tohoto postižení na žalobcovu pracovní schopnost. K posouzení těchto

důsledků je povolána posudková komise MPSV podle § 4 odst. 2¹ zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“). Nikoliv znalec z oboru (odvětví) traumatologie, který je podle § 1 odst. 3² a § 11 odst. 1³ zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích a tlumočnících, oprávněn podat znalecký posudek pouze v oboru a odvětví, ve které má oprávnění vykonávat činnost zapsanou v seznamu znalců. Pokud by se měl znalec vyjádřit k dopadům dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na pracovní schopnost žalobce, musel by být zapsán ve smyslu přílohy 1 vyhlášky č. 505/2020 Sb. pro obor zdravotnictví, odvětví posudkové lékařství. Což MUDr. H. není. Pro ustanovení znalce z odvětví posudkového lékařství soud neshledal důvody, neboť posudek posudkové komise včetně jeho doplnění považuje za úplný a přesvědčivý a nejsou zde rozpory, k jejichž ustanovení by znalecké zkoumání z hlediska posudkového lékařství bylo zapotřebí. Co se týká znalcem zmiňované invalidizaci žalobce, znalec toto uvedl s ohledem na doporučenou konzervativní terapii spočívající v trvalém omezení zátěže. Posouzení poklesu pracovní schopnosti žalobce a jeho stupně invalidity v posudku není, což je vzhledem k zapsanému oboru a odvětví znalecké činnosti znalce, správné. Soud tedy návrhu výsledku znalce nevyhověl pro nadbytečnost a ze stejného důvodu ani nepřistoupil k ustanovení znalce z oboru posudkového lékařství.

15. Co se týče dalších žalobcem předložených důkazních návrhů – lékařských zpráv, soud je neprovedl pro jejich nerelevanci, neboť svědčí o aktuálním zdravotním stavu žalobce, nikoliv o jeho zdravotním stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
16. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Jak již soud zmínil výše, podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o OPSZ, invaliditu a změnu stupně invalidity pro účely poskytnutí dávek posuzuje Institut posuzování zdravotního stavu. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí, v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost

¹ § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.: *ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.*

² § 1 odst. 3 zákona č. 245/2019 Sb.: *znalec je povinen vykonávat znaleckou činnost pouze v oboru a odvětví a případně specializaci, pro které má oprávnění vykonávat znaleckou činnost, s odbornou péčí, nezávisle, nestranně a ve sjednané nebo stanovené době.*

³ § 11 odst. 1 zákona č. 245/2019 Sb: *Oprávnění vykonávat znaleckou činnost vzniká zápisem do seznamu znalců.*

a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011–43).

17. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekondaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
18. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek a jeho doplnění. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností ortopedie. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Shodla se s posudky svého předchůdce, posudkového lékaře IPSZ. Na základě toho posudková komise přijala svůj posudkový závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 20 %, když neshledala, že by žalobce byl práce neschopen víc.
19. Krajský soud shledal odpovědi posudkové komise jako logické a nerozporné s nálezy odborných ošetřujících lékařů, ze kterých posudková komise vycházela, ani se znaleckým posudkem.
20. Žalobní námitka, že žalobce nebyl při posouzení zdravotního stavu vyšetřen, byla posudkovou komisí zhojena, neboť její ortoped provedl vlastní vyšetření žalobce u jednání komise. Žalobní námitka, že žalobcův zdravotní stav je neměnný a není důvod pro změnu stupně invalidity, byla vysvětlena již posudkovým lékařem IPSZ v rámci správního řízení. Žalobcův zdravotní stav je i podle posudkových lékařů stejný, nicméně jeho zařazení posudkovým lékařem OSSZ Karviná bylo posudkovým omylem. To vedlo ke zjištění jiného poklesu pracovní schopnosti žalobce, aniž by u něj došlo ke změně zdravotního stavu.
21. Vycházejí z výše řečeného posudku, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobcova zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „z. d. p.“), protože jeho pracovní schopnost poklesla o 20 % a nedosáhla tak hranice 35 %, vyžadované pro invaliditu prvního stupně. Za tohoto stavu pak dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalované

odpovídalo t. č. zdravotnímu stavu žalobce a je zákonné.

22. S ohledem na výše uvedené tedy soud žalobu seznal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
23. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 3. září 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně